

ה"ת 40127/08/19 - אייל בן עזרי, אייל בן עזרי פינוי פסולת ועבודות עפר בע"מ נגד מדינת ישראל - המשטרה הירוקה

בית משפט השלום בחדרה

ה"ת 40127-08-19 בן עזרי ואח' נ' משטרה ירוקה
תיק חיצוני:

בפני מבקשים
כבוד השופטת רקפת סגל מוהר

1. אייל בן עזרי
2. אייל בן עזרי פינוי פסולת ועבודות עפר בע"מ ע"י ב"כ עוה"ד אריה בדנר

נגד
משיבה

מדינת ישראל - המשטרה הירוקה באמצעות יחידת "להב"

החלטה

לפני בקשה למתן צו למכירת תפוסים, לפי סעיף 38 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש],
תשכ"ט-1969 (להלן: "הפקודה").

רקע

1. בתאריך 5.8.19, במסגרת פעילות אכיפה שננקטה בעקבות חשד לביצוע עבירות על חוק שמירת הנקיון וחוקים
נוספים, בדרך של השלכת פסולת בשטחי יהודה ושומרון, תפסה המשיבה שני כלי צמ"ה השייכים למבקשים - יעה
אופני מ.ר. 145-189 ומחפר זחל מ.ר. 124-799 (להלן: "הכלים התפוסים").

2. בקשת המבקשים לשחרור הכלים התפוסים, שהוגשה באותה עת באמצעות בא כוחם דאז, עוה"ד א' בן נעים,
נדחתה על ידי בית המשפט (ר' החלטת כב' השופט א' קפלן מיום 5.9.19).

3. ביום 5.2.20, לקראת חלוף 180 ימי תפיסה, פנתה המשיבה לבית המשפט בבקשה להארכת המועד להחזקת
הכלים התפוסים ב- 60 ימים נוספים. במהלך הדיון שהתקיים אז בפני כב' השופט א' קפלן, הצהירה המשיבה כי
טיוטת כתב האישום שיוגש כנגד המבקשים מוכנה וכי ניתן יהיה להגישו לבית המשפט בתוך 45 ימים. בהחלטתו מיום
26.2.20 הורה כב' השופט קפלן על שחרור שני הכלים התפוסים בכפוף להפקדת סך של 100,000 ₪ וחתימת
המבקשים על ערבות בסך של 500,000 ₪.

4. בעקבות ערר שהוגש מטעם המשיבה על החלטת השחרור ולנוכח הצהרתה בפני בית המשפט המחוזי בחיפה (כב'

השופט א' לוי) בדבר כוונתה להגיש את כתב האישום בתוך מספר ימים, התקבל הערר באופן חלקי. בהחלטתו מיום 22.3.20 הורה כב' השופט א' לוי כי הכלים התפוסים יותרו בידי המשיבה עד ליום 25.3.20 ובלבד שכתב האישום יוגש עד 24.3.20. לאחר הגשת כתב האישום - כך נקבע, תוכל המשיבה להגיש לבית המשפט בקשה נוספת להמשך החזקתם.

5. ביום 24.3.20 הגישה המשיבה בקשה להארכת מועד תפיסת הכלים עד לתום ההליכים בתיק העיקרי שבו הוגש כנגד המבקשים כתב אישום המייחס להם עבירות רבות מאוד על חוק רישוי עסקים תשכ"ח-1968, חוק שמירת הנקיון התשמ"ד-1984, חוק העונשין, תשל"ז-1977 ועוד (ת"פ (חדרה) - 44642-03-20 - להלן: "התיק העיקרי").

אותה בקשה נדונה בפני.

6. בתום הליך שכלל מתן החלטה בהעדר התייחסות מצד המבקשים, ביטולה לאחר מכן ודיון שנערך בסופו של דבר לגופו של עניין, ניתנה החלטתי מיום 30.9.20 - החלטה שבמסגרתה קבלתי את בקשת המשיבה להארכת המועד לתפיסת הכלים עד לתום ההליכים בתיק העיקרי. החלטתי נומקה בקיומן של ראיות לכאורה מספיקות לצורך הקביעה כי קיים סיכוי סביר להרשעת המבקשים בעבירות המיוחסות להם בכתב האישום, ובתכליות סעד התפיסה אשר נועד הן למניעת ביצוע עבירות נוספות לא רק באמצעות הכלים שנתפסו אלא גם על ידי אותו אדם המואשם בביצוען, והן על מנת לאפשר את חילוט הכלים במסגרת ההליך העיקרי.

הבקשה ונימוקה

7. ביום 26.7.21 הגישו המבקשים את הבקשה שלפני - כי אורה על מתן צו למכירת הכלים התפוסים במכרז פומבי ובמחיר שיהא מקובל במועד שבו תתבצע המכירה על ידי המשיבה או מי מטעמה ובאחריותה. בנוסף לכך עותרים המבקשים לכך שהכספים שיתקבלו מהמכירה ישמשו לפרעון חובות המבקשים לבנקים שלהם משועבדים הכלים ולשם הסרת השיעבודים ושהיתרה תופקד בקופת בית המשפט עד למתן החלטה בבקשת המשיבה לחילוטם, בבוא העת.

8. נימוקי הבקשה כפי שהועלו בה בכתב וגם בטיעוני ב"כ המבקשים בפני, הם אלה:

א. במהלך התקופה שחלפה מאז תפיסת הכלים, הגיעה המשיבה להסדרי טיעון עם נאשמים אחרים בפרשה - בעלי המשאיות שבצעו את השלכות הפסולת בפועל, ובמסגרתם נמנעה היא מלדרוש את

חילוט המשאיות.

ב. החזקת הכלים התפוסים על ידי המשיבה גורמת לירידת ערכם, ואם לא די בכך אזי בהזדמנויות שונות הצהירה המשיבה בעצמה כי מדובר בחפצים מתכלים שיש לפעול למכירתם וכי בכוונתה לעשות כן (ר' פרוטוקול מיום 19.8.20 בה"ת 8490-08-20).

ג. חרף חובתה החוקית של המשיבה לפעול לשמירת שווי הכלים המוחזקים על ידה, לרבות במגרש שבו הם מאוחסנים, בטיפול נדרש וכן בהליך של מכירה מוקדמת כפי שפעלה במקרים אחרים בהם מדובר היה בתפיסות לתקופות קצרות יותר, היא אינה עושה כן במקרה זה ובכל גורמת לכלים ולמבקשים נזקים והפסדים גדולים.

ד. בשיחה שהתקיימה לאחרונה בין ב"כ המבקשים לנציגי המשיבה, הבהירו האחרונים כי "המצב הנוכחי נוח למשיבה" ולכן אין בכוונתה לעדות דבר לשם מכירת הכלים. במקביל לכך, נמסר לב"כ המבקשים כי אלה יהיו רשאים להציע לה רוכשים פוטנציאליים, ואולם היא לא עשתה דבר כדי לאפשר זאת. משכך, ובליט ברירה ניסו המבקשים בעצמם להציע את הכלים התפוסים למכירה אך עד מהרה הגיעו למסקנה כי לא יוכלו לעשות כן בדרך שתחרוג מהוראות סעיף 38 לפקודה.

ה. מכירת הכלים לא תתאפשר מבלי שהשיעבודים שהוטלו עליהם, יוסרו תחילה.

ו. ההליך בתיק העיקרי עתיד להתחיל בהקראת כתב האישום רק בחודש פברואר 2022 ומדובר בכתב אישום שיש בו 53 עדי תביעה.

ז. במקרה אחר שטופל על ידי המשיבה בה"ת (ב"ש) 49539-02-20 מחאג'נה ואח' נ' המשטרה הירוקה, בקשה המשיבה בעצמה צו למכירת כלים שהיו תפוסים ברשותה במשך כחצי שנה בלבד.

עמדת המשיבה

9. בתגובתה בכתב לבקשה, טענה המשיבה כי:

א. משהמבקשים לא עררו על ההחלטה מיום 30.9.20 בדבר הארכת המועד להחזקת הכלים התפוסים עד לתום ההליכים נגדם, אין לאפשר להם לעקוף את אותה החלטה חלוטה בדרך שבה הם מבקשים לעשות זאת כעת.

ב. מכירת הכלים התפוסים תסכל את האפשרות לחילוטם במסגרת ההליך העיקרי.

ג. הוראת סעיף 38 לפקודה אינה רלבנטית לענייננו באשר מדובר בהוראה שעניינה ב"חפץ שהוא בעל חיים או מצרך שעלול להתקלקל בין בגלל טיבו המיוחד ובין מסיבה אחרת ולא ניתן עליו צו לפי סעיף 34...". במקרה זה אין מדובר בבעל חיים או במצרך שעלול להתקלקל, ירידת ערך התפוסים אינה באה בגדר הקריטריונים המפורטים בסעיף 38 וההחלטה בדבר החזקת הכלים התפוסים עד לתום ההליכים ניתנה מכח סעיף 34 לפקודה.

10. לצד טענות אלה ובמענה לשאלתי, השיבה ב"כ המשיבה כי "המדינה בנסיבות תיק זה הציעה לב"כ המבקשים בין היתר את האפשרות שהוא ימכור את הכלים, אלא שההצעה שהוגשה על ידו לא היתה ריאלית, נמוכה מערך הכלים באופן לא פרופורציונלי ולכן התנגדנו..." וכן: "...אם הכלים יהיו שווים פחות בסוף ההליך, אנחנו נספוג את זה..."

בהתייחסותה למקרה האחר שנדון בה"ת (ב"ש) 49539-02-20, אמרה ב"כ המשיבה: **"אני לא מכירה אישית את המקרה שאליו הפנה חברי בבית המשפט בבאר שבע. כל מקרה נבחן לגופו. שם הכלים הועברו למכירה בשלב מאוד מוקדם..."**

דין והכרעה

11. במקרה שלפני, נתפסו הכלים על ידי מפקחי המשרד להגנת הסביבה, אשר פעלו מכח סמכותם על פי סעיף 6(2) לחוק הגנת הסביבה (סמכויות פיקוח ואכיפה), התשע"א-2011 שהוראתו מקבילה לזו שבסעיף 12(ב1) לחוק שמירת הנקיון, וקובע כי:

"התעורר חשד לביצוע עבירה לפי חיקוק המנוי בתוספת, רשאי

מפקח הגנת הסביבה שהוסמך לפקח על ביצוע אותו חיקוק...

לתפוס כל חפץ הקשור לעבירה כאמור; על תפיסה לפי פיסקה

זו יחולו הוראות הפרק הרביעי לפקודת סדר הדין הפלילי

(מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 ("הפקודה").

סעיף 32 לפקודה קובע תנאי של **"יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה או עומדים לעבור עבירה"** להיווצרות סמכות התפיסה, ובסעיף 34 קבועה סמכות בית משפט השלום לצוות על מסירת החפץ לאדם התובע בו זכות, או לנהוג בו בכל דרך אחרת:

על פי בקשת שוטר שהוסמך לכך על ידי קצין משטרה בדרגת מפקח משנה או בדרגה גבוהה מזו דרך כלל או לענין מסויים (להלן - שוטר מוסמך), או על פי בקשת אדם התובע זכות

**בחפץ, רשאי בית משפט שלום לצוות כי החפץ יימסר לתובע
הזכות או לאדם פלוני, או שינהג בו אחרת כפי שיורה בית
המשפט - הכל בתנאים שייקבעו בצו".**

מכח סעיף זה נתפסו הכלים בשעתם עד לתום ההליכים, וההחלטה בעניינם הפכה חלוטה,
משחלפה התקופה בה יכולים היו המבקשים לערור עליה.

12. הסעיף עליו מסתמכים העותרים בבקשתם הנוכחית הוא סעיף 38 לפקודה, הקובע כי:

**"היה החפץ בעל חיים או מצרך שעלול להתקלקל, בין בגלל טיבו
המיוחד ובין מסיבה אחרת, ולא ניתן עליו צו לפי סעיף 34, רשאי
בית משפט השלום, על-פי בקשת שוטר מוסמך או אדם התובע
זכות בחפץ, לצוות שהחפץ יימכר במכרז פומבי או במחיר
המקובל באותו יום; דמי המכר יוחזרו לאדם שמידיו נלקח החפץ,
אולם אם תוך המועדים שנקבעו על פי סעיף 35 הוגש משפט נגד
אדם על עבירה שעבר בחפץ שנתפס או לגביו, ינהג בדמי המכר
כפי שיורה בית המשפט".**

בה"ת (ב"ש) 49539-02-20 הנ"ל אליו הפנה ב"כ המבקשים בטיעוניהם, היתה זו המשיבה שהגישה לבית
המשפט בקשות לניהול הרכוש התפוס ביחס למשאיות, נגררים וכלי רכב נוספים, ובעשותה כן הפנתה בין השאר
להוראת סעיף 38 לפקודה וטענה - בשונה מטענתה בהליך שלפני - כי "כלי רכב הינו נכס מתקלקל או מתקלקל
כלשון סעיף 38 לפקודה, ולפיכך יש צורך בשמירת ערכו לצורך הגשמת תכלית החילוט", וכן כי: "... בשל
נטיית רכב לאבד מערכו ואף להתקלקל כאשר הוא חונה חודשים רבים ולעיתים שנים במגרש עד תום ההליך
הפלילי, הכירו בתי המשפט למוכרו כבר בשלבים הראשונים בנסיבות המתאימות וזאת על מנת להבטיח את
שמירת ערכו, כך שתמורת המכר תופקד בקופת בית המשפט עד שיוכרע דינו של הנאשם".

13. בהחלטה שניתנה באותו הליך, קבע בית משפט השלום בבאר שבע, כי:

**"סעיפים 34 ו-38 לפקודה מסמיכים את בית המשפט ליתן צו לניהול
רכוש תפוס כאשר מדובר ברכוש המוחזק בתיק וקיים חשש כי רכוש זה
יתקלקל או ערכו יימחק. חובת השמירה על ערכו של הנכס התפוס קשורה
לזכות הקניין של הבעלים של החפץ וברור כי על המדינה לעשות ככל
יכולתה לשמור ערכם של תפוסים אלו הן לצורך חילוט בערך ריאלי
בסיום ההליך או לחילופין השבת התמורה הריאלית לנאשם במידה
וזה יזוכה (ראו לעניין זה רע"פ 7600/08 אריה אברם נ' מדינת ישראל**

(7.4.09).

14. לאחר שנתתי דעתי לכל אלה, דהיינו להוראת סעיף 34 שמכוחה אמנם הוריתי על תפיסת הכלים עד לתום ההליכים, אך מדובר בסעיף המאפשר גם מתן הוראות אחרות לרבות בדרך הקבועה בסעיף 38 לאותה פקודה, אני סבורה כי יש לראות בבקשת המבקשים מעין בקשה לעיון חוזר בהחלטתי הקודמת - כזו הנעוצה בעיקר בהימשכות ההליכים מאז התפיסה (יותר משנתיים נכון לעת הזו).

משכך וגם לאור אופן התנהלות המשיבה במקרים אחרים דומים, אני מחליטה לקבל את הבקשה בהקשר זה ומורה למשיבה להציע את הכלים התפוסים למכירה ולהודיעני עד ליום 30.11.21 האם עלה בידה למצוא רוכש/ים וכיצד יש בדעתה לנהל את כספי המכירה לאחר מכן.

אשר לבקשת ב"כ המבקשים שאורה כי הכספים שיתקבלו מהמכירה ישמשו לפרעון חובותיהם לבנקים להם משועבדים הכלים ולשם הסרת השיעבוד - בקשה זו דינה להידחות, שכן הכספים מטרתם לבוא בסופו של דבר במקום חילוט הכלים עצמם היה וכך יוחלט בסופו של ההליך.

סוף דבר, הבקשה מתקבלת בחלקה, כאמור לעיל.

המזכירות תמציא ההחלטה לצדדים.

ת.פ. 30.11.21.

ניתנה היום, כ"ה חשוון תשפ"ב, 31 אוקטובר 2021, בהעדר הצדדים.